

EVROPSKÁ KOMISE

ZPRÁVA

Brusel 25. října 2013

Reforma SZP – vysvětlení hlavních prvků

Komise, Rada a Evropský parlament dosáhly politické dohody o reformě společné zemědělské politiky, která ovšem ještě musí být formálně schválena Radou a Evropským parlamentem jako dohoda v prvním čtení. Většina prvků byla dohodnuta v rámci dialogu dne 26. června, několik zbývajících otázek (spojených s balíčkem víceletého finančního rámce) bylo uzavřeno dne 24. září. Dohoda, která vychází z návrhů Komise z října 2011 (viz [IP/11/1181](#) a [MEMO](#)), se týká čtyř základních nařízení Evropského parlamentu a Rady v oblasti společné zemědělské politiky: i) nařízení o přímých platbách, ii) nařízení o jednotné společné organizaci trhů, iii) nařízení o rozvoji venkova a iv) horizontálního nařízení o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky. Komise nyní připravuje všechny příslušné akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, aby nová pravidla mohla vstoupit v platnost v příštím roce, resp. v případě většiny nových opatření v oblasti přímých plateb od ledna 2015. Projednávají se samostatná „přechodná pravidla“ pro rok 2014, která by měla být Radou a Evropským parlamentem schválena do konce tohoto roku.

Hlavní prvky politické dohody lze shrnout takto:

1. Přímé platby

S cílem zajistit spravedlivější rozdělování podpory opustí systém SZP pro přímé platby způsob přidělování podpory jednotlivým členským státům – a zemědělcům v daném členském státě – založený na historických referenčních údajích. To bude znamenat jasnou a opravdovou konvergenci plateb nejen mezi členskými státy, ale i uvnitř nich. Díky zavedení platby na ekologizaci, kdy je 30 % národního finančního rámce spojeno s poskytováním některých udržitelných zemědělských postupů, navíc bude významná část dotace v budoucnosti vázána na odměňování zemědělců za poskytování environmentálních veřejných statků. Všechny platby budou nadále podmíněny dodržováním určitých environmentálních a jiných pravidel [viz téma „podmíněnost“ níže v bodě 4 o horizontálním nařízení].

Režim základní platby: Členské státy vyčlení na nový režim základní platby 70 % národního finančního rámce pro přímé platby, a to po odečtení veškerých částek vyčleněných na dodatečné platby (doplňkové platby pro mladé zemědělce a další možnosti, jako jsou doplňkové platby pro znevýhodněné oblasti a přerozdělovací platba) a „vázané“ platby. V případě dotčených zemí EU-12 bude lhůta pro ukončení jednoduššího, paušálního režimu jednotné platby na plochu prodloužena až do roku 2020.

Vnější konvergence: Národní finanční rámce jednotlivých členských států pro přímé platby budou postupně upraveny tak, aby mezi členskými státy nebyly tak velké rozdíly v průměrné platbě na hektar. To bude znamenat, že členskými státy, v nichž jsou průměrné platby (v eurech na hektar) v současnosti nižší než 90 % průměru EU, se finanční rámec bude postupně navyšovat (o jednu třetinu rozdílu mezi stávající sazbou a 90 % průměru EU). Navíc je stanovena záruka, že do roku 2019 každý členský stát dosáhne určité minimální úrovně. Částky dostupné ostatním členským státům, které dostávají nadprůměrné částky, budou odpovídajícím způsobem upraveny.

Vnitřní konvergence: Členské státy, které v současnosti přidělují prostředky na základě historických referenčních údajů, musí přejít na vyrovnanější úroveň základní platby na hektar. Mohou k tomu zvolit různé prostředky: uplatnit vnitrostátní přístup nebo regionální přístup (na základě administrativních nebo agronomických kritérií), dosáhnout regionální/vnitrostátní sazby do roku 2019, nebo zajistit, že zemědělským podnikům, které dostávají méně než 90 % regionální/vnitrostátní průměrné sazby, bude sazba postupně navyšována (o jednu třetinu rozdílu mezi stávající sazbou a 90 % vnitrostátního nebo regionálního průměru) – s další zárukou, že do roku 2019 každý platební nárok dosáhne minimálně 60 % vnitrostátního/regionálního průměru (pokud se členský stát nerozhodne omezit snižování hodnoty nároků). Částky dostupné zemědělcům, kteří dostávají více, než činí regionální/vnitrostátní průměr, budou poměrně upraveny, přičemž členské státy mají možnost omezit případné „ztráty“ na 30 %.

Členské státy mají rovněž právo využívat **přerozdělovací platbu na první hektary**, díky níž mohou až 30 % národního finančního rámce přerozdělit zemědělcům na jejich prvních 30 hektarů (nebo až do průměrné velikosti zemědělského podniku v dotyčném členském státě, pokud je vyšší než 30 hektarů). Tím se dosáhne značného přerozdělovacího účinku.

Snížení plateb pro velké zemědělské podniky: Bylo dosaženo dohody o povinném snížení plateb jednotlivým zemědělským podnikům přesahujících 150 000 EUR („degresivita“). V praxi to znamená, že částka podpory, kterou jednotlivé zemědělské podniky obdrží jako základní platbu, bude snížena alespoň o 5 % z částky přesahující 150 000 EUR. S ohledem na zaměstnanost lze před výpočtem odečíst mzdové náklady. Toto snížení se nemusí vztahovat na členské státy, které uplatňují „přerozdělovací platbu“, podle níž je nejméně 5 % národního finančního rámce určeno k přerozdělení na první hektary všech zemědělských podniků. Pozn.: Finanční prostředky „ušetřené“ v rámci tohoto mechanismu zůstávají v příslušném členském státě či regionu, převedou se do příslušného finančního rámce pro rozvoj venkova a lze je použít bez požadavků na spolufinancování. Členské státy mají také možnost stanovení stropů ve výši 300 000 EUR, pokud jde o částky, které může získat jednotlivý zemědělec, rovněž se zohledněním mzdových nákladů.

Mladí zemědělci: S cílem podpořit generační obnovu by se základní platba poskytovaná novým začínajícím mladým zemědělcům (do 40 let) měla navýšit o dodatečnou platbu, která se bude poskytovat nejvýše 5 let (od prvního zahájení činnosti). Tato podpora bude financována až 2 % národního finančního rámce a bude pro všechny členské státy povinná. Jedná se o dodatečné opatření, které doplňuje již existující opatření pro mladé zemědělce v rámci programů rozvoje venkova.

Režim pro malé zemědělce: Členské státy mohou nepovinně stanovit, že každý zemědělec, který žádá o podporu, se může rozhodnout k účasti v režimu pro malé zemědělce, a tak získá roční platbu stanovenou členským státem obvykle ve výši 500 až 1 250 EUR, a to bez ohledu na velikost podniku. Členské státy si mohou pro výpočet této roční platby vybrat z řady metod, mimo jiné i možnost, že zemědělci jednoduše obdrží částku, kterou by obdrželi i za jiných okolností. Pro dotčené zemědělce i pro vnitrostátní správní orgány to bude představovat obrovské zjednodušení. Účastníků se nebudou týkat kontroly podmíněnosti a s tím související sankce a nebude se na ně vztahovat povinnost ekologizace. (Z posouzení dopadů vyplývá, že rozlohu do 3 ha má přibližně jedna třetina zemědělských podniků, které žádají o financování v rámci SZP – celkově však reprezentují pouze 3 % zemědělské půdy v EU-27.) Celkové náklady na režim pro malé zemědělce nesmí přesáhnout 10 % národního finančního rámce s výjimkou případů, kdy se členský stát rozhodne zajistit, aby malí zemědělci získali částku, na kterou by měli nárok bez tohoto režimu. V rámci rozvoje venkova budou rovněž k dispozici finanční prostředky na poradenství pro malé zemědělce v oblasti hospodářského rozvoje a granty na restrukturalizaci pro regiony s velkým počtem těchto malých podniků.

Nepovinná podpora vázaná na produkci: K zachování stávající úrovně produkce v odvětvích nebo regionech, v nichž se konkrétní typy zemědělské činnosti nebo konkrétní odvětví potýkají s problémy, avšak jsou důležité z hospodářských, sociálních nebo environmentálních důvodů, budou mít členské státy možnost poskytovat omezené množství „vázaných plateb“, tj. plateb vázaných na konkrétní produkt. Jejich výše bude omezena na 8 % národního finančního rámce, nebo až na 13 %, pokud současná úroveň podpory vázané na produkci v členském státě převyšuje 5 %. Komise má určitou volnost v odůvodněných případech schválit míru vyšší. Existuje možnost poskytnout další částky (do 2 %) „vázané“ podpory na bílkovinné plodiny.

Oblasti s přírodními omezeními / znevýhodněné oblasti: Členské státy (nebo regiony) mohou poskytnout dodatečné platby na oblasti s přírodními omezeními (ve smyslu pravidel pro rozvoj venkova), a to až do výše 5 % národního finančního rámce. Tato možnost není povinná a nemá vliv na možnosti, které jsou pro oblasti s přírodními omezeními / znevýhodněné oblasti k dispozici v rámci rozvoje venkova.

Ekologizace: Kromě režimu základní platby / režimu jednotné platby na plochu obdrží každý podnik platbu na deklarovaný hektar jako základní platbu za dodržování některých zemědělských postupů, které jsou příznivé pro klima a životní prostředí. Členské státy použijí na tyto platby 30 % svého národního finančního rámce. Jedná se o povinný prvek a nedodržení požadavků na ekologizaci bude mít za následek snížení a sankce, jež by v některých případech mohly přesáhnout výši platby na ekologizaci. V prvním a druhém roce nesmí sankce za ekologizaci přesáhnout 0 %, v třetím roce 20 %, od čtvrtého roku bude maximální uplatnitelná sankce činit 25 %. Samozřejmostí je, že platba na ekologizaci bude poskytnuta pouze na oblasti, které splňují podmínky (tj. způsobilost pro režim základní platby nebo režim jednotné platby na plochu a dodržování povinností ohledně ekologizace).

V případě oblasti s ekologickou produkcí, což je systém produkce s uznanými přínosy pro životní prostředí, se má bez dalších požadavků za to, že podmínky pro obdržení platby na ekologizaci jsou splněny.

Předpokládají se tři základní postupy:

- zachování **trvalých travních porostů**,
- **diverzifikace plodin** (zemědělec s ornou půdou o výměře převyšující 10 hektarů musí pěstovat nejméně dvě plodiny a při výměře orné půdy přes 30 hektarů pak nejméně tři plodiny; hlavní plodina smí zabírat nejvýše 75 % orné půdy a dvě hlavní plodiny nejvýše 95 % orné půdy),
- **zajištění „plochy využívané v ekologickém zájmu“ o rozloze alespoň 5 % orné půdy podniku** v případě většiny zemědělských podniků s výměrou orné půdy nad 15 hektarů – jde o meze, živé ploty, stromy, půdu ležící ladem, krajinné prvky, biotopy, ochranná pásma a zalesněnou plochu. Poté, co Komise v roce 2017 předloží svou zprávu, může uvedený podíl **vzrůst na 7 %**, pokud bude předložen příslušný legislativní návrh.

Rovnocennost ekologizace: Aby nebyli postiženi ti, kteří již teď řeší otázky ekologie a udržitelnosti, stanoví dohoda systém „rovnocennosti ekologizace“, v jehož rámci se za náhradu těchto základních požadavků považují již zavedená opatření. Například agroenvironmentální režimy mohou zahrnovat postupy, které se považují za rovnocenné. Nové nařízení obsahuje seznam takových rovnocenných postupů. Aby se zabránilo dvojímu financování těchto opatření (a obecně jakýchkoli agroenvironmentálních režimů), musí platby v rámci programů rozvoje venkova zohlednit základní požadavky na ekologizaci (viz oddíl o rozvoji venkova níže).

Finanční kázeň: Aniž je dotčeno samostatné rozhodnutí na rozpočtový rok 2014, bylo dohodnuto, že při veškerých budoucích sníženích ročních přímých plateb z důvodu finanční kázně (tj. v situaci, kdy odhady plateb jsou vyšší než rozpočet, který je k dispozici pro první pilíř) by se měla použít prahová hodnota ve výši 2 000 EUR. Jinými slovy, snížení by se nevztahovalo na první 2 000 EUR z přímých plateb pro každého zemědělce. V případě potřeby bude toto ustanovení použito také k doplnění krizové rezervy (viz horizontální nařízení).

Převod prostředků mezi jednotlivými pilíři: Členské státy budou mít možnost převést až 15 % svého národního finančního rámce pro přímé platby (první pilíř) do rámce pro rozvoj venkova. Pro tyto částky nebude třeba spolufinancování. Členské státy budou rovněž moci převést až 15 % prostředků ze svého národního finančního rámce pro rozvoj venkova do finančního rámce pro přímé platby, přičemž u členských států, které na přímé platby získávají méně než 90 % průměru EU, může tento podíl činit až 25 %.

„Aktivní zemědělci“: Reforma zpřísňuje pravidla pro aktivní zemědělce s cílem odstranit několik právních mezer, které umožňovaly malému počtu podniků nárokovat přímé platby, ačkoli jejich hlavní podnikatelskou činností není činnost zemědělská. Pro členské státy bude povinný nový negativní seznam podnikatelských činností, na které by se neměly vztahovat přímé platby (zahrnující letiště, železniční služby, vodní díla, služby v oblasti nemovitostí a trvalé sportovní a rekreační plochy), pokud jednotlivé dotčené podniky neprokáží, že provozují skutečnou zemědělskou činnost. Členské státy budou moci negativní seznam rozšířit o další podnikatelské činnosti.

Hektary způsobilé pro podporu: Pravidla stanoví rok 2015 jako nový referenční rok pro výměry zakládající právo na přiznání platebních nároků, bude však existovat spojitost s příjemci v rámci režimu přímých plateb v roce 2013, aby se zamezilo spekulacím. Členské státy, v nichž by mohlo dojít k výraznému nárůstu ohlášené plochy způsobilé pro podporu, smějí omezit množství platebních nároků, které budou v roce 2015 přiznány.

2. Mechanismy řízení trhu

Kvóty na mléko končí v roce 2015 a **konec režimu kvót na cukr** stanoví reforma ke dni 30. září 2017, čímž potvrzuje myšlenku reformy v odvětví cukru z roku 2005 ukončit kvótový režim, ale poskytnout přitom odvětví delší dobu na to, aby se mohlo přizpůsobit. Tím se zajistí větší konkurenceschopnost evropských producentů na domácích i světových trzích (jelikož vývoz z EU je v případě kvót omezen pravidly WTO). Odvětví tak rovněž získá dlouhodobou perspektivu. Dostatečná nabídka na domácích trzích EU za přijatelné ceny bude zároveň přínosem pro zprostředkující i konečné spotřebitele cukru. V zájmu dalšího zvýšení bezpečnosti dodávek budou zachována standardní ustanovení pro dohody mezi cukrovary a pěstiteli. V období po skončení kvót bude bílý cukr nadále způsobilý pro podporu soukromého skladování. Většina rozvojových zemí bude stále mít neomezený bezcelní přístup na trh EU.

Pokud jde o **produkci vína**, dohoda respektuje rozhodnutí o reformě v oblasti vína z roku 2006 ukončit systém práv na výsadbu vinné révy ke konci roku 2015 a zavést od roku 2016 systém povolení pro novou výsadbu vinné révy, jak doporučila v prosinci loňského roku skupina na vysoké úrovni pro víno (viz [IP/13/1378](#)), přičemž zvýšení bude omezeno na 1 % ročně.

Další změny pravidel jednotné společné organizace trhů by měly zlepšit tržní orientaci zemědělství v EU s ohledem na zvýšenou konkurenci na světových trzích a současně poskytovat zemědělcům účinnou záchrannou síť (společně s přímými platbami a možnostmi řízení rizik v rámci rozvoje venkova) ve vztahu k vnějším nejistotám. Stávající systémy **veřejných intervencí** a **podpory soukromého skladování** budou změněny tak, aby byly pružnější a účinnější, například použitím technických úprav v případě hovězího masa a mléčných výrobků. U **mléčných výrobků** tyto změny (lhůta pro nákup prodloužena o 1 měsíc, automatická nabídková řízení pro máslo a sušené odstředěné mléko nad rámec množstevních limitů, navýšení limitu u másla na 50 000 tun a možné soukromé skladování sušeného odstředěného mléka a některých sýrů s CHOP/CHZO) doplňují balíček předpisů týkajících se mléka z roku 2012, který byl do nařízení začleněn a který posiluje vyjednávací pozici zemědělců.

Kromě toho se **pro všechna odvětví zavádí nové ochranné doložky**, které umožní Komisi přijímat nouzová opatření v reakci na **obecná narušení trhu** — jako byla např. opatření přijatá během krize v souvislosti s E. coli v květnu až červenci 2011. Prostředky na tato opatření půjdou z **krizové rezervy** financované prostřednictvím každoročního snižování přímých plateb. Prostředky, které nebudou použity na řešení krizí, se v následujícím roce vrátí zemědělcům. V případě vážných krizí na trhu může Komise rovněž povolit organizacím producentů nebo meziodvětvovým organizacím, aby za respektování zvláštních ochranných opatření společně přijaly určitá dočasná opatření (například stažení z trhu nebo skladování soukromými hospodářskými subjekty) ke stabilizaci dotčeného odvětví.

Projekty „**Ovoce do škol**“ a „**Mléko do škol**“ se mají prodloužit a roční rozpočet na projekt „Ovoce do škol“ se navyšuje z 90 na 150 milionů EUR ročně.

Aby se zlepšila vyjednávací pozice zemědělců v potravinovém řetězci, snaží se Komise o lepší organizaci odvětví použitím několika omezených výjimek z právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže EU. Pravidla týkající se uznávání **organizací producentů a meziodvětvových organizací** jsou nyní rozšířena na všechna odvětví a další možnosti pro vytváření takovýchto organizací jsou nyní přesunuty pod financování v rámci rozvoje venkova (viz níže). Dále se předpokládá, že zemědělci budou mít za určitých podmínek a ochranných opatření možnost kolektivně sjednávat smlouvy o dodávkách olivového oleje, hovězího masa, obilovin a některých dalších plodin na orné půdě. Komise poskytne pokyny k potenciálním problémům týkajícím se práva v oblasti hospodářské soutěže. Producenti šunky, na kterou se vztahuje chráněné zeměpisné označení nebo označení původu, mohou za jistých podmínek regulovat nabídku produktu na trhu.

V zájmu zjednodušení a tržní orientace se ruší řada méně významných nebo nevyužívaných režimů (podpora na využívání odstředěného mléka a sušeného odstředěného mléka ke krmným účelům a pro výrobu kaseinu, vázaná podpora na bource morušového).

3. Rozvoj venkova

Politika rozvoje venkova bude pokračovat ve své stávající, úspěšné původní koncepci: členské státy nebo regiony budou i nadále vytvářet své vlastní víceleté programy na základě souboru opatření dostupných na úrovni EU, a to v souladu s potřebami svých vlastních venkovských oblastí. Tyto programy budou spolufinancovány z národních finančních rámců, přičemž částky a sazby spolufinancování budou řešeny v rámci víceletého finančního rámce. Nová pravidla pro druhý pilíř poskytnou pružnější přístup, než je ten současný. Opatření již nebudou na úrovni EU klasifikována do „os“, kdy se ke každé ose pojily minimální požadavky na výdaje. Místo toho bude na členských státech či regionech, aby rozhodly, která opatření (a jak) využijí pro dosažení cílů stanovených v rámci šesti obecných „priorit“ a příslušných podrobnějších „oblastí zájmu“ (díličích priorit), a to na základě důkladné analýzy. Mezi těchto šest priorit patří: podpora předávání znalostí a inovací, zvýšení konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti a udržitelné hospodaření v lesích, podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracování a uvádění na trh, a řízení rizik, obnova, zachování a zlepšení stavu ekosystémů, podpora účinného využívání zdrojů a přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku a podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech. Členské státy budou muset v zásadě vynakládat alespoň 30 % prostředků pro rozvoj venkova z rozpočtu EU na určitá opatření týkající se obhospodařování půdy a boje proti změně klimatu a alespoň 5 % na iniciativu LEADER. [V uvedených 30 % jsou zahrnuta tato opatření: *investice do hmotného majetku* (pouze investice spojené s životním prostředím a klimatem), všechna opatření zaměřená na lesnictví, *agroenvironmentální a klimatická opatření, ekologické zemědělství, platby v rámci Natura 2000* (nikoli platby v rámci rámcové směrnice o vodě) a *platby na oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními.*]

Politika rozvoje venkova bude rovněž probíhat v těsnější koordinaci s jinými politikami díky společnému strategickému rámci na úrovni EU a díky dohodám o partnerství na úrovni jednotlivých států, které se vztahují na veškerou podporu z evropských strukturálních a investičních fondů (EZFRV, EFRR, Fondu soudržnosti, ESF a EMFF) v daném státě.

Prostředky přidělené členským státům: Prostředky přidělené jednotlivým členským státům na rozvoj venkova jsou zahrnuty v základním nařízení, avšak s možností úpravy těchto částek prostřednictvím aktu v přenesené pravomoci, pokud by to bylo zapotřebí z technických důvodů či na základě ustanovení právního aktu.

Míra spolufinancování: Maximální sazby spolufinancování ze strany EU budou u většiny plateb činít až 85 % v méně rozvinutých regionech, nejvzdálenějších regionech a na menších ostrovech v Egejském moři, 75 % nebo 63 % v přechodových regionech a 53 % v ostatních oblastech, mohou však být vyšší u opatření na podporu předávání znalostí, spolupráce, zřizování seskupení a organizací producentů a na zahájení činnosti pro mladé zemědělce, jakož i u projektů LEADER a výdajů v rámci různých opatření souvisejících se životním prostředím a změnou klimatu.

V novém období budou členské státy / regiony rovněž mít možnost vytvářet **tematické podprogramy**, které by se zvláště podrobně věnovaly např. problematice mladých zemědělců, malých zemědělských podniků, horských oblastí, žen ve venkovských oblastech, opatření ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně, biologické rozmanitosti a krátkých dodavatelských řetězců. V rámci podprogramů budou v některých případech k dispozici vyšší míry podpory.

Zeštíhlený soubor **opatření** bude stavět na silných stránkách těch opatření, která jsou dostupná v období stávajícím. Mimo jiné bude zaměřený na:

- **inovace:** toto klíčové téma (a zvláště plánované evropské inovační partnerství v oblasti zemědělské produktivity a udržitelnosti, tzv. „EIP“) bude využívat různá opatření pro rozvoj venkova, jako jsou „předávání znalostí“, „spolupráce“ a „investice do hmotného majetku“. EIP bude podporovat účinné využívání zdrojů, produktivitu a rozvoj zemědělství a lesnictví s nízkými emisemi a šetrných/odolných vůči klimatu. Toho by se mělo dosáhnout mimo jiné větší spoluprací mezi zemědělstvím a výzkumem s cílem urychlit přenos technologií k zemědělcům;
- **znalosti – „zemědělství založené na znalostech“:** posílená opatření na poradenské služby v zemědělství (související také se zmírňováním změny klimatu a přizpůsobením se této změně, s problémy v oblasti životního prostředí a s hospodářským rozvojem a odborným vzděláváním);
- **restrukturalizaci a modernizaci zemědělských podniků a investice do nich:** granty budou nadále k dispozici, někdy i s vyšší mírou podpory, pokud budou spojeny s EIP nebo společnými projekty;
- **mladé zemědělce:** kombinace opatření může zahrnovat granty na zahájení podnikatelské činnosti (až 70 000 EUR), obecné investice do hmotných aktiv, odborného vzdělávání a poradenství;
- **malé zemědělce:** podpora na zahájení podnikatelské činnosti až do výše 15 000 EUR na malý zemědělský podnik;
- **soubor nástrojů pro řízení rizik:** pojištění a vzájemné fondy – programy pojištění úrody, proti nepříznivým klimatickým jevům a nákazám zvířat (v současnosti k dispozici podle článku 68 v rámci prvního pilíře) budou rozšířeny na možnost stabilizace příjmu (která by umožnila vyplacení (až 70 % ztrát) ze vzájemného fondu, pokud příjmy poklesnou o 30 %);
- **seskupení/organizace producentů:** podpora na zřizování seskupení/organizací na základě obchodního plánu, omezená na subjekty definované jako malé a střední podniky;

- **agroenvironmentální a klimatické platby:** společné smlouvy, spojení s odpovídajícím vzděláním/informacemi, větší flexibilita při prodlužování původní smlouvy;
- **ekologické zemědělství:** nová samostatná opatření pro větší zviditelnění;
- **lesnictví:** posílená/zjednodušená podpora prostřednictvím grantů a ročních plateb;
- **horské oblasti:** pro horské oblasti a zemědělskou půdu ležící severně od 62. rovnoběžky mohou částky podpory činit až 450 EUR/ha (zvýšení z 250 EUR/ha);
- **další oblasti s přírodními a jinými zvláštními omezeními:** nové vymezení oblastí s přírodním omezením na základě osmi biofyzikálních kritérií s účinností nejpozději od roku 2018; členskými státy zůstává možnost určit až 10 % svých zemědělských ploch pro zvláštní omezení s cílem zachovat nebo zlepšit životní prostředí;
- **spolupráci:** rozšířené možnosti podporovat technologickou, environmentální a obchodní spolupráci (např. pilotní projekty, společné ekologické programy, rozvoj krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů);
- **nezemědělské činnosti:** granty na zahájení činnosti a rozvoj mikropodniků a malých podniků;
- **základní služby a obnovu vesnic:** investice do infrastruktury širokopásmového připojení a obnovitelné energie jsou možné ve větším měřítku, nově je zahrnut přesun činností / rekonstrukce budov;
- **LEADER:** větší důraz na zvyšování povědomí a další přípravné podpůrné činnosti pro strategie; podpora pružnosti při spolupráci s jinými fondy v místní oblasti, tj. spolupráce venkovských a městských oblastí. Pozn.: LEADER nyní budou využívat jako společný přístup pro místní rozvoj se zapojením místních komunit tyto evropské strukturální a investiční fondy: EFRR, ESF, EMFF a EZFRV.

4. Horizontální nařízení

Kontroly: Požadavky na kontrolu v regionech, kde se při předchozích kontrolách dosáhlo dobrých výsledků, tj. řádně se zde dodržují pravidla, budou sníženy. V regionech, kde existují problémy, se ovšem kontroly budou muset zesílit.

Poradenské služby v zemědělství: Seznam otázek, k nimž budou členské státy povinny poskytovat zemědělcům poradenství, se rozšířil a vedle podmíněnosti obsahuje též ekologické přímé platby, podmínky udržování půdy, která je způsobilá pro přímé platby, rámcovou směrnici o vodě a směrnici o udržitelném používání pesticidů, jakož i některá opatření v rámci rozvoje venkova.

Podmíněnost: Všechny přímé platby, některé platby v rámci rozvoje venkova a některé platby v odvětví vína budou nadále vázány na dodržování řady povinných požadavků týkajících se životního prostředí, změny klimatu, dobrého zemědělského stavu půdy, norem v oblasti lidského zdraví, zdraví zvířat a rostlin a dobrých životních podmínek zvířat. Seznam byl zjednodušen vypuštěním pravidel, u nichž neexistují pro zemědělce jasné a kontrolovatelné povinnosti. Dohoda potvrzuje, že rámcová směrnice o vodě a směrnice o udržitelném používání pesticidů budou začleněny do systému podmíněnosti, jakmile se prokáže, že byly ve všech členských státech řádně uplatněny, a jasně se vymezí povinnosti zemědělců.

Rezerva pro případ krizí: Každoročně bude vytvořena rezerva pro případ krizí ve výši 400 milionů EUR (v cenách za rok 2011), a sice uplatňováním finanční kázně. Pokud se tato částka nevyužije pro případ krizí, bude zemědělcům vyplacena v podobě přímých plateb v následujícím roce.

Transparentnost: Členské státy budou povinny poskytnout plnou transparentnost ve vztahu ke všem příjemcům, s výjimkou těch zemědělských podniků, jež jsou v daném členském státě způsobilé pro režim pro malé zemědělce. V případě těchto podniků se budou údaje poskytovat, ale beze jména či adresy. Tím se plně zohledňuje rozsudek Soudního dvora z října 2010, v němž se uvádí, že stávající pravidla nerespektují pravidla pro ochranu osobních údajů fyzických osob.

Sledování a hodnocení SZP: Komise před koncem roku 2018 a poté vždy po čtyřech letech předloží zprávu o výsledcích SZP ve vztahu k jejím hlavním cílům – životaschopné produkci potravin, udržitelnému hospodaření s přírodními zdroji a vyrovnanému územnímu rozvoji.

5. Další prvky

Sladování: Pokud jde o další provádění, řada otázek týkajících se zejména nařízení o jednotné organizaci trhů musí být schválena podle čl. 43 odst. 3 a další otázky podle čl. 43 odst. 2.

Přechodná opatření: Cílem je, aby všechna nová nařízení vstoupila v platnost od 1. ledna 2014, a Komise může nyní začít pracovat na prováděcích pravidlech k těmto nařízením Rady. Vzhledem k nutné přípravě je však již teď zřejmé, že platební agentury členských států nemají dostatek času na to, aby připravily nezbytné administrativní a kontrolní náležitosti pro nový režim přímých plateb do začátku příštího roku (kdy se zemědělcům zasílají formuláře IACS). V důsledku toho Komise vypracovala zvláštní návrh, aby byl rok 2014 pro přímé platby rokem přechodným. Jinými slovy, nové prvky, jako jsou ekologizace a doplňkové platby mladým zemědělcům, se použijí až od roku 2015. Podobně platí, že členské státy by měly pracovat na svých víceletých programech rozvoje venkova, které by měly být schváleny začátkem příštího roku. Na některé roční prvky, jako např. agroenvironmentální platby, by se však též měla vztahovat přechodná pravidla, aby u tohoto typu režimů nedošlo k přerušení.

Další informace:

Dokumenty a informace o návrhu reformy SZP jsou k dispozici na této adrese:

http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/index_cs.htm

[IP/13/613](#)

[MEMO/13/631](#)